

Dreier: Uden at være enig med den foregaaende ærede Taler i, at en Bestemmelse som den i § 14 er det Samme som at have Sagtretten, saa troer jeg dog ganske vist, at den Tilladelse, som dert indeholdes, vil blive misbrugt jevnligt og i en betydelig Grad, og denne Betragtning kunde vel gjøre det betænkeligt for mig at stemme for Paragraphen og mod Ændringsforslaget. Men paa den anden Side forekommer det mig, at det er saa billigt, at Jordbrugeren bliver sikret mod den betydelige Skade, som de her nævnte Arter af Fugle kunne afstedkomme, at det, sammenlignet med den anden nævnte Mislighed, er af den Vækkelse, at der er aldeles overveieende Grunde for at tage Bestemmelsen i § 14 og som en Følge deraf at stemme mod Ændringsforslaget, og jeg maa derfor vælge det sidste og stemme mod Ændringsforslaget, idet jeg kun beklager, at det Samme, som Paragraphen tilsigter, ikke er naaet eller kan naaes gennem en almindelig Bestemmelse om, at Sagtretten, hvad der egentlig maa anses for det naturlige, er knyttet til Brugen af Jorden.

Rierkegaard: Det er aabenbart, synes mig, at i den her omspurgte Sag er det ikke Gjenstanden i og for sig, der debatteres om; det er ikke Spurve, Krager og Skader, men det er Fristelsen, der debatteres om; thi det er den Hovedgrund, som er bleven anført mod at fastholde Paragraphen, som den er vedtaget i det andet Thing. Om denne Fristelse maa det derfor maaskee være mig tilladt at tale et Par Ord. Jeg har her idag hørt to Theorier om denne Fristelse i Særdeleshed, og vel altsaa ogsaa om Fristelser i Almindelighed; men jeg kan ikke gaae ind paa nogen af dem. Den ene kom fra den høitærede Ordfører, som meente, at, naar man fik Ret til i visse, i adskillige, i mange Tilfælde baade at have og bruge Bøsse, kunde man ikke lade være at gaae videre, end Tilladelsen gik; det vil paa andet Danst sige, hvad der ogsaa er udtalt af en anden æret Rigsdagsmand, at Leilighed giver Lyve. Men saa rigtig denne Bemærkning end

kan være, er den dog ikke, saavidt jeg troer, beregnet paa Menneffenaturen i Almindelighed, men netop beregnet paa dem, det næppe paa nogen Maade vil være muligt at holde fra at gaae deslige Veie alligevel. Thi Leilighed er noget, som det er umuligt at holde borte. Og, naar man ret vil betænke, hvorledes den Sag forholder sig, er det jo vitterligt, at hvergang en Frihed indrømmes, siges der — og vel næppe uden Grund — at derved aabnes en Leilighed til, at den vil blive misbrugt; og hvergang ved Loven en ny Skranke opreises, siges der, — og vist ikke uden Grund, — at det vil give ny Anledning til Overtrædelser. Men nu vil jeg spørge: naar man ved at indrømme en større Frihed giver Leilighed og, som den meget ærede Ordfører mener, Fristelse til Overtrædelse, og man ved at sætte Lovens Grænse fast paa et bestemt Sted og rykke den Vedkommende lidt nærmere end hidtil, ligeledes giver Fristelse, hvorledes skal man saa undgaae at give Fristelse. Jeg troer derfor virkelig ikke, at det kan være en rigtig Forklaring over, hvorledes retsindige og retskafne Mænd ledes i Fristelse, men det er, som sagt, en Forklaring over, hvorledes de, hvis Rettsindighed ikke har Meget paa sig, ville benytte enhver Leilighed, der bliver dem tilbudt. Saa blev der opstillet en anden Theorie af en æret Taler fra Byen, som gik ud paa, at det skulde ligge, — hvis jeg forstod ham ret, — i Menneffenaturen, at vi have en vis Drift og Hang til at slaae vore Medskabninger ihjel. Men, med al Grødsighed for den ærede Talers Kjendskab til Menneffenaturen, maa jeg dog tillade mig derimod at bemærke, at jeg ikke kan betragte mig selv og flere af mine Bekjendtere som saa abnorme Skikkelser i denne Verden, ikke heller som saa meget bedre end de øvrige Menneffer, at vi ikke nogenlunde skulde kunne slutte fra os selv til den almindelige og sælleds Menneffenatur, medens jeg dog maa tilstaae, at det er os aldeles ubekjendt, at der skulde findes et saa almindeligt Hang i Menneffenaturen til at slaae sine Medskabninger ihjel.